

Zápis z rokovania Komisie pre transformáciu SAV dňa 28. októbra 2020

videokonferenčne

Prítomní: J. Koppel, P. Samuely, D. Gálik, P. Siman, K. Marhold, M. Morovics, F. Simančík, Z. Kusá, K. Gmucová, Ľ. Kľučár, J. Malík, L. Lapšanský, A. Štaffová

Ospravedlnený: P. Šajgalík

Prizvaní: predsedovia rád riaditeľov – S. Hredzák, Z. Sulová, M. Ruttkay

Rokovanie v zastúpení predsedu SAV a predsedu Komisie pre transformáciu SAV otvoril a ďalej viedol J. Koppel, podpredseda komisie. Úvodom privítal okrem členov komisie aj prizvaných predsedov rád riaditeľov jednotlivých oddelení vied SAV.

Program:

1. Námety na legislatívne zmeny (pracovné materiály)
2. Ústna informácia o rokovaní na MŠVVaŠ SR
3. Rôzne

Členom komisie boli pred zasadnutím zaslané ako podklad na rokovanie pracovné materiály, ktoré vypracoval L. Lapšanský:

1. doplnené zásady navrhovanej novely zákona o v. v. i. (zmeny sa týkajú posledného bodu – súvisiace novelizácie),
2. schéma orgánov v. v. i. a SAV,
3. východiskový text Zákona o SAV, v ktorom boli premietnuté všetky riešenia vyplývajúce z textov predkladaných Snemu SAV aj z pripomienok, ktoré k nim Snem SAV schválil v septembri 2017 a októbri 2018.

MŠVVaŠ SR predpokladá transformáciu všetkých organizácií SAV naraz, k jednému termínu. SAV by mala v prvom kroku predložiť základné princípy a zásady navrhovaných legislatívnych úprav a v druhom kroku paragrafované znenie novely zákona o v. v. i. a nový zákon o SAV.

M. Marhold a M. Morovics upozornili na riešenie situácie s CREPČ (Centrálna evidencia publikačnej činnosti). J. Koppel upozornil, že táto otázka nie je riešená v zákone o v. v. i., preto by nemala byť predmetom tohto rokovania komisie. P SAV však bude aj túto otázku monitorovať.

F. Simančík pripomenul, že kým zákon o v. v. i. sa bude týkať všetkých verejných výskumných inštitúcií, teda aj pracovísk mimo SAV, zákon o SAV by mal o. i. upraviť špecifiká postavenia organizácií SAV. Na úrovni akadémie je potrebné zadefinovať, ktoré otázky by mali byť upravené v zákone, a ktoré ponecháme na riešenie v Štatúte SAV, ktorý umožňuje väčšiu flexibilitu riešení. Novelou zákona o v. v. i. treba upraviť niektoré jeho ustanovenia, ktoré sa ukázali ako nevýhodné, resp. sťažujúce proces transformácie, ako napr. zníženie administratívnej záťaže v. v. i., zvýšenie flexibility hospodárenia a nakladania s majetkom v. v. i., štandardizácia vzťahov medzi orgánmi v. v. i. a o. z., zvýšenie flexibility pri zohľadňovaní osobitných črt jednotlivých v. v. i. a i.

Pripomienky k navrhovanej schéme orgánov v. v. i.:

K. Gmucová namietla ustanovenie podmienky členstva vo vedeckej rade v. v. i. - najmenej jeden člen z prostredia aplikačnej praxe. Táto podmienka môže byť pre niektoré ústavy len ťažko realizovateľná. J. Koppel vysvetlil, že ide o požiadavku z vonkajšieho prostredia na „otvorenie sa“ akadémie.

Z. Kusá v tejto súvislosti uviedla, že nakoľko ide o materiál, ktorý predkladá SAV, mal by obsahovať zdôvodnené riešenia, ktoré navrhuje SAV a ktoré sú pre ňu optimálne.

Ľ. Kľučár upozornil na nesúlad medzi zložením akademickej obce v. v. i. a zadefinovaním „oprávnených zamestnancov v. v. i. SAV“ a tiež na spresnenie ustanovenia o menovaní a odvolávaní riaditeľa v. v. i. – „riaditeľ v. v. i. je menovaný a odvolávaný nie SAV, ale P SAV“.

F. Simančík navrhol:

- doplniť schému orgánov v. v. i. a SAV o ich základné kompetencie,
- vyriešiť otázku kompetencií vedeckej a správnej rady v. v. i.
- doriešiť právnu ochranu organizačných zložiek.

M. Ruttkay navrhol inšpirovať sa už dlhoročne odskúšaným modelom v AV ČR, čo sa týka najmä členenia orgánov v. v. i., ako aj viacerými fondami v. v. i.

Z. Sulová tiež namietla členenie na akademickú obec v. v. i. a oprávnených zamestnancov v. v. i., navrhla doplniť menovanie a odvolávanie riaditeľov v. v. i. do kompetencií P SAV. Je toho názoru, že ochrana organizačných zložiek by mala byť upravená v zákone.

Za dôležité považuje presnejšie zadefinovanie nakladania s tzv. prioritným majetkom a jeho ochranu. Zároveň upozornila na potrebu lepšej informovanosti riaditeľov o jednotlivých krokoch pri príprave transformácie.

F. Simančík uviedol, že je snahou dosiahnuť minimálne takú flexibilitu procesov spojených s prioritným majetkom, ako je zabezpečená ochrana nehnuteľného majetku v zákone o správe majetku štátu.

M. Morovics navrhol vypustiť podmienku aspoň ½ pracovného úväzku pre člena akademickej obce.

Ľ. Kľučár a Z. Sulová odporučili doplniť oprávnených voličov aj o doktorandov. Tento návrh podporila aj Z. Kusá a K. Gmucová.

J. Koppel na upresnenie uviedol, že čo sa týka organizačných zložiek, navrhujeme jedinou zmenu oproti platnému zneniu zákona a to, že vedúceho o. z. by menoval a odvolával riaditeľ v. v. i. s tým, že P SAV by malo pritom právo veta.

Záver:

Komisia pre transformáciu SAV navrhuje:

1. doplniť schému orgánov v. v. i. a SAV o základné kompetencie,
2. rozšíriť definíciu oprávnených voličov v zákone o v. v. i. aj o doktorandov dennej formy štúdia po doktorandskej skúške,
3. ponechať súčasný stav kompetencií vedeckej a správnej rady v. v. i.,
4. otázku povinného členstva najmenej 1 člena z prostredia aplikačnej praxe vo vedeckej rade v. v. i. ponechať na ďalšiu diskusiu. L. Lapšanský navrhol riešenie, podľa ktorého by túto podmienku mohol určiť zriaďovateľ v zakladacej listine, podľa konkrétnej situácie, v prípade kde je to vhodné a reálne.

L. Lapšanský predniesol niektoré pripomienky, ktoré dostal zo Snemu SAV:

- zrušenie limitu 2 funkčných období pre členov správnych rád v. v. i.

Komisia pre transformáciu SAV podporuje tento návrh.

- Pri hlasovaní vyžadovať na prijatie návrhu nadpolovičnú väčšinu len prítomných členov hlasujúceho orgánu.

Komisia pre transformáciu SAV navrhuje ponechať súčasný stav – na prijatie návrhu je potrebná nadpolovičná väčšina všetkých členov hlasujúceho orgánu.

- Čo sa týka prenesenia niektorých kompetencií Snemu SAV na VR SAV, ktoré schválil Snem SAV v roku 2018, zatiaľ zostáva v platnosti súčasné znenie návrhu. Nakoľko táto otázka je priamo previazaná na riešenie personálneho zloženia Snemu SAV, môže byť z tohto hľadiska ešte upravovaná.

Z. Kusá opätovne zdôraznila, že viaceré otázky si vyžadujú ešte širšiu diskusiu v rámci SAV, preto je potrebné požiadať MŠVVaŠ SR o prehodnotenie harmonogramu plnenia jednotlivých úloh súvisiacich s pripravovanými legislatívnymi úpravami. Táto požiadavka bude predložená Ľ. Paulisovi, štátnemu tajomníkovi MŠVVaŠ SR na poradách 1. a 2. oddelenia vied SAV a členov príslušných komôr Snemu SAV dňa 29. 10. 2020, na ktorých prisľúbil účasť. Z. Kusá požiadala, aby sa predsedovia komôr Snemu SAV mohli zúčastniť všetkých porád so štátnym tajomníkom, ktoré budú 29. 10. 2020 (1. OV SAV a 2. OV SAV) a 10. 11. 2020 (3. OV SAV).

Schválil: prof. MVDr. Juraj Koppel, DrSc.
podpredseda Komisie pre transformáciu SAV

Zapísala: JUDr. Antonia Štaffová